

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Rodziny i Polityki Społecznej

Data posiedzenia: 3 listopada 2010 r.

Nr posiedzenia: 162

Posiedzeniu przewodniczył: senator – przewodniczący komisji Mieczysław Augustyn

Porządek posiedzenia: 1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw (*druk senacki nr1024, druki sejmowe nr 3292, 3454 i 3454-A*).

- W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Łukasz Abgarowicz, Małgorzata Adamczak, Mieczysław Augustyn, Kazimierz Jaworski, Piotr Kaleta, Stanisław Kogut,
- zaproszeni goście:
    - Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej :
      - sekretarz stanu, Pełnomocnik Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych Jarosław Duda,
    - Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych:
      - dyrektor Teresa Hernik,
      - zastępca dyrektora Alina Wojtowicz-Pomierna,
    - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:
      - prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Wojciech Skiba,
      - dyrektor generalny Sebastian Szymonik,
    - Ministerstwo Finansów:
      - dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej Dariusz Atlas,
    - Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej:
      - ekspert Magdalena Janczewska,
    - Polska Organizacja Pracodawców Osób Niepełnosprawnych:
      - wiceprezes Monika Bugajewska-Tykarcka
    - Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych:
      - ekspert Renata Górna,
      - ekspert Edward Kawśniewski,
    - Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Solidarność:
      - przewodnicząca Krajowej Sekcji Osób Niepełnosprawnych Jadwiga Smulko,
      - członek Prezydium Sekcji Krajowej Osób Niepełnosprawnych Barbara Filipeczak,
      - przewodniczący Sekcji Krajowej Osób Niewidomych Marian Sowiński,
      - sekretarz Krajowej Sekcji Osób Niewidomych Jerzy Łaba,
    - Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa SKOK:
      - pełnomocnik zarządu Paweł Grzesik,

- OBPON.ORG – Ogólnopolska Bazy Pracodawców Osób Niepełnosprawnych:
    - wiceprezes Edyta Sieradzka,
  - Organizacja Pracodawców Zatrudniających Osoby Niepełnosprawne:
    - przedstawiciel Marian Leszczyński,
  - Sejm RP:
    - poseł sprawozdawca Marek Plura.
- przedstawiciel Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu: Bożena Langner.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Nowelizacja ustawy była przedłożeniem poselskim. Omówił ją poseł sprawozdawca Marek Plura. Poseł podkreślił, że ustawa modyfikuje dotychczasowy program wspierania przez państwo zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w sposób który pozwoli Państwowemu Funduszowi Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych realizować także inne zadania wspierające ON. Ustawa jest odpowiedzią na pogarszającą się kondycję finansową Funduszu. W ostatnich dwóch latach nastąpił znaczący wzrost zatrudnienia osób niepełnosprawnych (ok. 68 tys.), który, paradoksalnie, przyczynił się do spadku wpływów do Funduszu z tytułu niezatrudniania tych osób. Ponadto polski system dotuje znacząco i na niespotykaną skalę w Unii Europejskiej zatrudnienie emerytów z orzecznym lekkim stopniem niepełnosprawności, a niewystarczająco wspiera rehabilitację społeczną ON ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Te właśnie osoby, zdaniem ustawodawcy, w warunkach trudności finansowych państwa i PFRON-u, potrzebują szczególnej pomocy.

Zmiany zostaną wprowadzone stopniowo w okresie 2011 i 2012 w sposób, który pozwoli pracodawcom zatrudniającym ON dostosować się do nowych warunków. Ustawa zmniejszy, między innymi, wysokość i zakres dofinansowania do wynagrodzeń emerytów z lekkim i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności; zwiększy wskaźnik zatrudnienia ON, który jest warunkiem uzyskania statusu zakładu pracy chronionej; wyłączy zakłady pracy chronionej z kategorii przedsiębiorstw, które są uprawnione do zwolnień z niektórych podatków i opłat. Ustawa wydłuża dotychczasowy czas pracy osoby niepełnosprawnej z 7 do 8 godzin dziennie, oraz z 35 do 40 godzin tygodniowo.

Obecny na posiedzeniu minister Jarosław Duda, pełnomocnik rządu ds. osób niepełnosprawnych, podkreślał, że dalsze utrzymywanie obecnych przepisów nieuchronnie doprowadziłoby do zaprzestania finansowania przez Fundusz wielu zadań, a w konsekwencji do zaprzestania ich realizacji przez samorząd i organizacje pozarządowe co uderzałoby w najsłabsze osoby niepełnosprawne. Do tej grupy nie można zaliczyć emerytów z lekkim stopniem niepełnosprawności. Minister stwierdził ponadto, że wielu przedsiębiorców w obecnych warunkach pomocy państwa zatrudnia osoby niepełnosprawne ze względu na uzyskiwane dotacje i ulgi.

W USA – mówił poseł M. Plura – gdzie państwo nie dotuje pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne, zatrudnienie ich wynosi ok. 30%, co w przybliżeniu odpowiada poziomowi zatrudnienia tych osób w Polsce.

Ustawa nie dyskryminuje ON, nie ogranicza ich praw do zatrudnienia, ogranicza jedynie przywileje przedsiębiorstw z tytułu zatrudniania osób niepełnosprawnych.

W dyskusji, zwracano uwagę, że Polska jest jedynym krajem w świecie, który dotuje w znaczący sposób zatrudnienie emerytów o lekkim stopniu niepełnosprawności; w dużej liczbie należą do nich "młodzi" emeryci, byli pracownicy policji, wojska i służb mundurowych, którzy uzyskali orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności i znajdują zatrudnienie w firmach ochroniarskich. To ewenement na skalę światową i przejaw niesprawiedliwego traktowania osób niepełnosprawnych ze znacznymi dysfunkcjami.

Obecne zmiany mają charakter ewolucyjny i są rozłożone w okresie trzech lat. Ustawa, co podkreślano, porządkuje system pomocy ON, wprowadza racjonalne wykorzystanie ograniczonych środków finansowych, uwzględniając sytuację osób niepełnosprawnych o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Komisja nie podziela opinii pracodawców, którzy twierdzą, że zmiany doprowadzą do masowych zwolnień osób niepełnosprawnych i upadku zakładów pracy chronionej.

Przedstawiciele związków zawodowych zwracali uwagę, że zwiększenie czasu pracy ON jest krzywdzące, a zniesienie ulg dla zakładów pracy chronionej doprowadzi do ich upadku.

Komisja postanowiła, że będzie monitorować sytuację po wprowadzeniu ustawy i dokona oceny skutków tych zmian we wrześniu 2011 r.

W dyskusji senator Stanisław Kogut zgłosił dwa wnioski. Pierwszy – wnosił o kilkudniową przerwę w obradach komisji na dodatkowe konsultacje oraz drugi – o wprowadzenie dwóch poprawek: jedną umożliwiającą dofinansowanie do kredytu na działalność gospodarczą lub rolniczą, który zaciągnęły nie tylko w banku, ale także w innych instytucjach kredytowych (np. kasy spółdzielcze) oraz drugą powodującą niepodwyższanie limitu godzin pracy ON.

Przewodniczący komisji zgłosił wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek i ten wniosek, jako dalej idący, głosowano pierwszy.

Wniosek został przyjęty (za-3, przeciw-2, wstrzymało się-0).

W konsekwencji, poprawek senatora S.Koguta już nie głosowano.

Na sprawozdawcę komisji na posiedzenie Senatu wybrano senatora Stanisława Koguta.

Konkluzja: Komisja wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek (*druk senacki nr 1024 A*).

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingsową.